

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
za Slovenijo v Ljubljani.

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Vsi na veliko javno protestno zborovanje

ki bo v nedeljo, 11. t. m. ob 10. uri
dopolodne v dvorani
„LIUDSKEGA DOMA“ (strelišče)!

Manifestirati hočemo na dostojen, toda glasen
način za službeno pragmatiko, za popolno uki-
njenje maksimiranja rodbinskih doklad, za zviša-
nje z novo uredbo izenačenih doklad, za noveli-
ranje pravilnika k stanovanjskemu zakonu ter za
uvrstitev Ljubljane v I. draginski razred.

Vsa lokalna udruženja pozivljamo, da se pridru-
žijo našemu protestu.

Osrednja zveza

javnih gameščencev in vpokojencev v Sloveniji in
sporazumljena železničarska udruženja.

Država, stradamo, zmrzu- jemo in bosimo!*

»Glej, pravica spi pravično spanje,
zato ker je opravila svoje opravilo, kakor
je bilo treba. Če bi zdajle rekel pravici:
lačen sem in žejen, tudi moja postelja je
trda — kaj bi odgovorila pravica? Odgo-
vorila bi: nič me ne briga, če si lačen in
žejen in tudi tvoja postelja me nič ne bri-
ga, zakaj jaz sem pravica, sama sebi mati
in hči, sama svoj začetek in konec; če si
kristjan, ne prekešaj se z menoj zakaj po-
stava je sveta kakor evangelij: kdor jo
ogleduje z nezaupnim očesom, je grešnik v
svojem srcu in hude kazni vreden. Kar je
zapisano, to beri, pa nič ne premišluj; če
je napisano, da bodi lačen in žejen, blagruj
postavo ter bodi lačen in žejen; če je pa
napisano, da umri od vsega hudega na
tem golem kamenju, spoznaj pravico ter
hvali Boga, da si jo izpolniš!«

(Ivan Cankar: Zgodba o Šimnu Sirotniku.)

Minulo je skoro leto, odkar so nam po-
višali zadnjikrat draginske doklade, in pre-
pozno so prišle že tudi takrat, ker je bila
draginja sorazmerno z dokladami mnogo
večja.

Duhovi so se nekoliko pomirili, seveda
ne za dolgo. Kmalu se je oglasil zopet ta ali
oni ter popisoval naše bedno stanje in nara-
ščajočo draginjo. Ker pa je bilo brez uspeha,
so utihnili. Tolažili so se s tem, da je vlada
pač pokazala dobro voljo . . .

Danes pa dvomimo nad to dobro voljo
vlade — in po pravici. Dvomimo tudi nad
dobro voljo osrednje organizacije državnih
nameščencev, ki se je osnovala za to, da nas
ščiti.

* Iz štev. 9. »Učiteljskega tovariša«.

Zadnje mesece prošlega leta je prisilil
mraz in glad ter skrb uradništvo, da je pri-
čelo opominjati vlado, da je zima tukaj, da je
treba drv, tople obleke — in da ni denarja
za najpotrebnejše. Udruženje državnih name-
ščencev je sklicalo protestni shod v Beograd
ob najslabšem času, v najslabše prostore.
Vodstvo te organizacije je pokazalo svojo ne-
zmožnost — uspeh shoda je jasno dokazal
isto! Nedavno so bili sklicani protestni shodi
uradništva po vseh okrajih in obenem zopet
preklicani — baje ker je vlada nekaj obljubi-
bila; še enkrat baje! Pri tem je ostalo. Vse
miruje. In kdo je kriv!? Ali ne dela organiza-
cija uradništva nič? Ker se ni čulo, da dobi-
mo 13. plačo in višjih doklad, smo vsi pričaka-
vali, da se protestni shodi uradništva zopet
skličejo. Zastonj! Nehote se nam vsiljuje mi-
sel, da se poslužuje vlada umazanih sredstev,
da omamlja voditelje osrednje organizacije z
obljubami, nad katerih izvršitvijo pa zelo
dvomimo. Zakaj se ne zganemo! Zakaj mol-
čimo! Ali smo res že tako lačni in obnemo-
gli, da nimamo moči napraviti primernih ko-
rakov v našo obrambo?

Boj za obstanek vlada danes bolj kakor
vsikdar prej, umazan boj za obstanek, za
krajcar, da si ga priborimo ter rešimo sebe
in družino pred pogibeljo.

Ne bom popisoval današnje draginje —
vsi jo občutimo že davno na nas samih ter
se bojimo misliti na bodočnost. Hočem pa
opozoriti na to, kaj se godi v vladi.

Ko je narodna skupščina še delovala, so
bile dan na dan vladne krize. Razprli so se,
pa so nekateri rekli: mi se nočemo več z va-
mi igrati — in kriza je bila gotova. Mi pa
smo bedni čakali na delo ministrov, ki so se
polnih trebihov norčevali iz nas.

Težko smo čakali na sprejetje uradniške
pragmatike. Bližala se je sprejetju — pa glej!
kakor nalašč so razbili narodno skupščino.
Zbogom pragmatika za eno, za dve leti! Da
bo prej sprejeta — kje, kako, ko se bodo pa
gospodje najprvo malo bili za osebe in stranke,
potem napravili dobro situacijo sebi in še
ožjim znancem — seveda na naše stroške —
potem šele bodo pričeli delo, če namreč ne
bodo prej odšli.

Mi pa naj učimo, da bomo spoštovali
postavo, ki jo niti vlada sama ne upošteva.
Gospod — preokrutna je ta šala, mi ne more-
mo več vzdržati.

Treba je vzeti v roko metlo in pomesti
brez pardona, ne oziraje se na to ali ono
stranko, kajti pri vsaki stranki so požrešni
volkovi. Gledati moramo le, da najpožreš-
nejše najprej pomedemo!

Vsak človek ima pravico do obstanka, ne
samo kapitalisti, in zato naj se varujejo, da
ne bomo še bolj lačni.

Tov. Hren je konstatiral, da kljub današ-
njim razmeram učiteljstvo še vedno prednja-
či pri delu za narod — v korist in čast lenu-
hov — in res je tako! Čuditi se je temu. Če pa
pomislimo, da more biti le oni učitelj, ki je
vztrajen idealist, se nam ne zdi to več čudno.
Vprašamo se pa le, koliko časa bomo še idea-
listi. Mnogi so že izgubili zaupanje v vlado in
v šoli delajo le zato, ker verujejo v pravico
človeštva — gorje pa nam vsem, če bomo
primorani delati le za edini ideal, ki nam je še
preostal — za polni želodec!

Od nekdanj je že bil učitelj pastorek,
spomnilo se je nanj šele, ko so bili drugi siti
vsega dobrega. Po prevratu smo sicer mislili,
da bo sedaj drugače, da je vlada nastopila
pravo pot, da je izprevidela, kakšno pomoč
ima v učiteljstvu, kateremu je povišala pla-
čo — ušla nam je marsikatera pohvalna be-
seda. Morda smo takrat hvalili preveč ali pa
smo se iz same hvaležnosti motili. Saj ven-
dar vidite, kako je! Začetno izboljševanje
plače je bilo le pesek v oči.

Pomislimo trezno, koliko časa bomo mo-
gli še vzdržati. Plača ne zadostuje niti za po-
lovico meseca, kljub temu, da človek ne pije
in tudi drugače ne zapravlja. Drugo polovico
meseca moramo živeti od dolga. Za vrati je
že vse belo od krede, primanjkuje že prostora,
primanjkuje krede, primanjkuje dobre vo-
lje in zaupanja trgovcev, ki vidijo razmere in
ki so nam dajali živila na upanje.

Mrmranje je vedno glasnejše, tudi kmet
se že pridružuje s svojo »lačno gospodo«. Učenci
so večina kmečkih staršev. Račje za-
mižim, kakor da bi gledal, kam gineva naš
ugled in zakaj! Vrv okoli vratu, ki je bila
pred vojno vedno nategnjena in ki je po pre-
vratu nekoliko ohlapnila, se zopet nateza.
Ne bo dolgo, ko nas bodo imeli zopet na va-
jetih ter nas obračali tja, odkoder bomo vi-
deli moleti kos kruha. Znana — sicer že ne-
koliko pozabljena — prislovica o učitelju ka-
meleonu se razteza na vse uradništvo in se
bo kmalu lahko ponovila. In kdo je kriv
temu?

Vsaka novo se snujoča stranka si skuša
pomagati s tem, da izrablja obupni položaj
in lomi značaje. Vzgaja se neznačajnost —
gniloba naroda!

Nismo še tako daleč, še je močan naš
značaj — pomagajte nam! Dajte nam kruha
vi, ki ste poklicani za to, da ga ne bomo
iskali tam, kjer nam ga bodo radevolje ponu-
dili!

Miroslav Zor.

Ponatiskujemo gorenji članek iz »Učiteljskega
Tovariša« ker dobro označuje razpo-
loženje in mišljenje presežne večine javnih
nameščencev. Vse predolgo se niso zganile
organizacije in protestirale proti nečuvnim
krivicam, ki nam jih je naprtil naš delodajalec.

Enkrat so se osokolile in sklicale protestne shode, na rahel migljaj od zgoraj so popustile in sprejele obljubljeni povišanje naših prejemkov brez ugovora. Kreniti moramo na druga pota in ne se več strahopetno loviti okolo političnih strank in prodajati za skledo leče svoje značaje.

18. marec.

Za 1. marec so se obljubovali državnim nameščencem poviški draginjskih doklad in stanarina.

Čeravno bi bil povišek sramotno majhen, smo vendar težko čakali na izplačilo te malenkosti, ker vsled dolgotrajnega pomanjkanja izmučeni in obupani v neznosni, vsak dan rastoči draginji željno segamo po vsaki še tako slabi bilki v nadi, da bi si svoje gmotne razmere vsaj nekoliko ublažili.

27. februarja pa so prinesli časniki notico, da tudi teh malenkostnih poviškov ne bo!

Tako brezobzirno postopanje z nami je nad vse brutalno in se ne more mirno prenesti. Obup je prispel do vrhunca. Draginja raste, mi pa smo s svojimi sedanji borbnimi prejemki resnični berači, saj se iz nas norčuje že vsek cestni postopač.

Državno nameščenstvo je kljub vsemu tiho in mirno. Zdi se, da je apatično za vse, kar se okoli njega godi. In vendar mora priti čas obračuna.

V siromašni Avstriji je že svojčas socialna demokracija izvedla regulacijo prejemkov tamošnjih državnih nameščencev z uvedbo indeksa.

Vkljub draginji in slabi avstrijski valuti državni nameščenci v Avstriji ne poznajo nikakega pomanjkanja. Jugoslovenska socialna demokracija sicer nima smisla za tako važno socialno akcijo, pa vendar je ironija, da moramo v Jugoslaviji, ki je tako bogata vseh naravnih pridelkov, trpeti glad in revščino, ker se nobena mnogoštevilnih političnih strank še ni resno zavzela za nas.

18. marca so volitve v narodno skupščino; takrat bi se moralo obračunati z vsemi političnimi strankami, ki dosedaj niso imele smisla za naše potrebe in nas puščajo v najhujši bedi.

Ako bi se državni nameščenci bili zedinili in postavili svoje stanovske kandidate in bi pri volitvah složno in po vsej državni enotnosti nastopili, bi dobili samo z lastnimi glasovi najmanj štiri mandate.

Treba pa je pomisliti, da bi naši kandidati dobili nebroj glasov, oziroma krogljic tudi iz krogov privatnih nameščencev, potem iz delavskih in krogov malih posestnikov, pa tudi iz drugih slojev. Na ta način bi naši kandidati lahko dobili tudi osem ali še več mandatov. To bi bila supina, ki bi v narodni skupščini in tudi pri vladi že nekaj zalegla in bi lahko ogromno koristila vsled poznanja državne administracije in gospodarskih razmer v celokupni državi.

Postavitve lastnih kandidatov se je žal opustila in sedaj ni računati na uspehe z aktivnim političnim delovanjem.

Ali naj tedaj naše glasove razcepimo na kandidate številnih nam malo naklonjenih političnih strank, ki bodo zastopali v narodni skupščini le interese drugih gospodarskih skupin, ki so v svojih ciljih našim težnjam in koristim ravno nasprotni?

Preden se odločimo, se vprašajmo, ali je katera politična stranka sploh kaj resnega storila in tudi dosegla za državne nameščence?

To moramo zanikati! Sedaj v volilni borbi seveda našteva vsaka stranka svoje zasluge. Uspeh teh zaslug občutimo vsak dan na lastni koži.

Ali naj zaupamo novim obljubam političnih strank?

Nikakor ne!

Obljube veljajo samo do volitev, pozneje se ne bo nihče več brigal za nje.

V teh razmerah je edino na mestu **polna volilna abstinenca državnih nameščencev.**

Naših glasov naj ne dobi nobena stranka! Naj se politične stranke rujejo same med seboj. Hujše ne morejo nastopiti proti nam, kakor so dosedaj, ko so nas pustile popolnoma ob strani in so povsem zanemarjale naše težnje, čeravno so bili njih poslanci izvoljeni tudi z našimi glasovi.

Kakor vse kaže, tokratne volitve ne bodo prinesle razčiščenja političnih razmer v državi ter je zelo dvomljivo, ali bo mogoče iz raznih načelno nasprotujočih si strank tvoriti novo koalicijsko vlado.

Potem se itak morajo izvesti nove volitve, ki pa nas ne smejo najti nepripravljene kakor sedaj.

—ra—

P. K.

Nesloga nas tlači!

Pregovor pravi: sloga jači, nesloga tlači! Za nas drž. nameščence je posebno značilen ta izrek. Složni državni nameščenci nismo. To beremo v člankih v »Našem Glasu«, še bolj pa to čujemo iz pogovorov med kolegi v še krepkejši obliki in gesti. Slabega gmotnega položaja smo si sami krivi, o tem smo si čisto na jasnem; pa vendar si sami ne moremo in nečemo pomagati! Kako vendar to?!

Poštni uradnik mi je razlagal: Imamo med seboj uradnika, Srba. Prav zadnji je prišel v službo kot drž. nameščenec. Pa glej! Napreduje po bliskovo, dočim mi Slovenci, mnogo bolj kvalificirani, z maturo, lepo čakamo vsak na svojem mestu. Zanimalo me je, kako je vendar to mogoče. Ker sva dobra prijatelja, mi pove, da je vsa skrivnost leta, da Srbi radi drug drugemu pomagajo, dočim si mi Slovenci drug drugemu iz nevoščljivosti zapiramo pot v napredovanju. Pravil je, da mu višji predpostavljeni nikoli ne odrečejo nobene prošnje in nje izpolnitev izposlujejo pri ministrstvu, če le mogoče! Pa pri vas, je dejal, je stvar drugačna. Naredite prošnjo za napredovanje. Saj čakate že itak dolgo na svojem mestu. Nesite to prošnjo svojemu predstojniku. Kaj vam bode rekel? Začudil se bo, kaj da vam prihaja na misel, da si upate s tako misljo na dan. In najbrže vam bo prošnjo vrnil z opazko, da tudi on čaka mirno in potrpežljivo na svojem stolu, kedaj se bo najvišji gospodi zdelo to čakanje dosti dolgo. V drugič se gotovo ne bodejte potrudili več s prošnjo do gospoda predstojnika, že zaradi tega ne, da si prihranite poslušanje lepih nauk. No, mogoče bo vaš predstojnik vendar toliko »galanten«, da Vam ne bo vrnil prošnje, ampak jo bo sprejel z opazko, da bo storil kar je seveda v njegovi moči, da se prošnja ugodno reši. Že ste veseli zapustili predstojnikovo sobo z misljo, da imate dobrega predstojnika, ki je dovzeten za gorje svojih podložnih kolegov. Kaj pa v resnici stori vaš »dobri« predstojnik? Vašo prošnjo z nevoljo sune v miznico, naj tam čaka vstajenja. Zraven pa godrta: »Kaka predrznost je to! Ko smo bili mi v takih letih, smo po kolenih prilezli do predstojnikov, v tla smo gledali, nismo si upali oči dvigniti do obličja svojega predstojnika! Ali misli ta mladič, da se bom res rad in njegova blamiral na najvišjem mestu? Pa so mi zabičili, da pred volitvami ni nič z napredovanjem. No naj le čaka, saj sem jaz tudi, ko sem bil v takih letih!« In vaša prošnja lepó čaka višje milosti! »Pri nas je to drugače,« zatrjuje Srbin; »pri nas vsak predstojnik porine take prošnje naprej ter si misli, če bodem predlagal mlajše in manjše naprej, in če bodo ti dobro avanzirali, imam

tudi jaz kot njihov »gazda« pravico do napredovanja z istimi skoki! Pa neka ide!»

Tako dobro so torej zapisan naši predstojniki med Srbi. Jaz sem mnenja, da ima oni Srbin prav, ko se nam posmehuje. Menda moji kolegi bržčas tudi poznajo kakega takega šefa, ki je bojazljivec navzgor, krut in nedostopen pa navzdol. Ali je vsega tega treba? Česa se mu je pa bati od onih gospodov, ki so le »metulji dnevničarji« — danes je, jutri ga pa že ni!

Pa si pogledimo še razna uradniška strokovna društva. Na tucate jih je, pa ena organizacija laja na drugo. Vsaka hoče biti vzvišena nad drugo. Kjer more, tam se spodbije drugi načrte. Ali je to složno, uradniško, inteligentno?

Tudi po političnem prepričanju se ločijo organizacije in društva. Boji in zafrkacije so tudi v uradu, namreč politične. Ali ni državni uradnik tudi svoboden volilec? Ali res ne sme imeti svojega prepričanja in zaupanja v eno izmed političnih strank? In ali ne greše naši uradni predstojniki tudi s tem, da predlagajo v napredovanje le svoje politične prijatelje, preganjajo pa in zapostavljajo ter prezirajo svoje kolege le radi tega, ker jim je druga stranka simpatičnejša?

Imamo pa med svojimi kolegi tudi take sorte ljudi, ki jim pravimo s tujko »Darmturist«! To so ljudje, ki se pred vsajimi šefi delajo lepe, dobre, ponižne, poleg tega pa tožarij in denuncirajo svoje kolege, največkrat po krivičnem! V črevo bi radi zlezli svojim predstojnikom, uslužni so jim z neizmernim poklonom, najraje bi jim »kufre« nesli, kadar gredo na kolodvor, da se odpeljejo v Ljubljano ali v Beograd po uradnih ali po neuradnih poslih.

Jasno je, da mora biti med nami prav kmalu konec takih razmer. Vsi za enega, eden za vse — to nam bodi po vseh bridkih izkušnjah vodilo.

Vestnik.

Prošnja. Ponovno nujno prosimo vse cenjene gospode tovariše-naročnike, ki so z naročnino v zamudi, da nam dolžne zneske takoj nakažejo. **Dolžne svote na naročninj do 31. decembra 1922.** smo jim označili pri naslovu zadnje številke. Prosimo jih, da nam brez odlašanja nakažejo vsaj te zneske, naročnino za tekoče četrtletje pa naj poravnajo pozneje, na vsak način pa pred potekom prvega četrtletja. Vse gospode naročnike pa, ki naročnine za tekoče četrtletje še niso obnovili, prosimo, da store to takoj, ker denar zelo nujno potrebujemo. — **Uprava.**

Društvo sodnih poduradnikov in slug za Slovenijo v Ljubljani naproša vse svoje člane, da se po možnosti polnoštevilno udeležijo občnega zbora, ki se bo vršil 18. t. m. ob 14. v Ljubljani. Člani, kateri se pa vsled prevelike oddaljenosti ali vsled drugih razlogov ne morejo udeležiti tega zbora, naj pošljejo pooblastila na ljubljanske tovariše. Sklepalo se bo o važnih predlogih, zato se priporoča obilna udeležba brez ozira na ta dan se vršče volitve. **Odbor.**

Glavna skupščina udruženja geometrov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev se vrši dne 25. marca t. l. v Sarajevu. Vsi tovariši, ki se nameravajo udeležiti skupščine, naj to prijavijo do 15. t. m. na naslov »Udruženje geometara kraljevine SHS« sekcija Sarajevo, poštanski pretinac broj 258. v svrhu rezerviranja prenočišča.

Društvo javnih nameščencev v Celju je vposlalo Predsedništvu pokrajinske uprave v Ljubljani sledečo spomenico: V zadnjem času so se v raznih panogah javne uprave izvršile številne premetitve uradnikov. Javnost pripisuje temu pojavu mnogokrat politično ozadje. Radi tega ker je društvo po § 3. društvenih pravil dolžno zastopati interese javnih nameščencev se na podlagi soglasnega sklepa odbora seje z dne 21. februarja 1923. predsedništvo naproša, da omeji prestavljanje uradnikov le na zahtevo istih ali pa odredi prestavljanje le kot kazen po izvršenem disciplinarnem postopanju. Ta odborov sklep je

bil povzročen vsled premestitve policijskega svetnika dr. Ivana Senekoviča, ki je tekom leta dni predstavljen že tretjič in s tem gmotno upropuščen. Podpisano društvo in pa javnost imata vtis, da so to premestitve povzročili zadnji celjski dogodki. Vox populi je, da je gospod dr. Senekovič korekten uradnik in iskren Jugosloven in je kot tak zaslužil kvečjemu pohvalo ne pa kazen. Podpisano društvo vlaga, ako je ta premestitev imela politično ozadje, odločen protest ter zahteva da se premestitev dr. Senekoviča preklicuje. Prepis te spomenice se obenem odpošlje v svrhu upoštevanja odnosno nadaljnjih ukrenitev ministru za notranje zadeve in Osrednji Zvezi javnih nameščenecv v Ljubljani.

Trgovci za javne nameščenice. Celjska »Nova Doba«, št. 27. z dne 6. marca 1923. poroča, da se je zglasila v nedeljo deputacija celjskih trgovcev pri finančnem ministru Stojadinoviču, ko je bil v Mariboru. Med drugimi svojimi zahtevami navedajo celjski trgovci v spomenici, ki so jo izročili ministru, pod točko 4. tudi sledeče: »Pri tej priliki si dovoljujemo opozoriti na nevzdržni položaj javnih nameščenecv, ki s svojimi današnjimi plačami nikakor ne morejo stanu primerno živeti. Tudi v interesu trgovstva je, da se njihov položaj izboljša ter s tem tudi dvigne njih kupna sila. Uprava mora biti dobra samo, ako bodo nameščenecv bolje plačani, ker bomo drugače doživeli, da bodo ravno najboljše moči zapustile svoja mesta. Mi trgovci bomo pozdravili vsak korak, ki se bo ukrenil, da se tej njihovi pravični zahtevi ugodi.

Kaj naj še povemo v naši hedi? V Jutru št. 49 od 28. februarja t. l. je bil sledeči oglas:

Več železniških

med njimi tudi višjih uradnikov, išče za popoldanske ure kakršnegakoli postranskega zaslužka. Ne strašijo se nobenega manualnega dela; gredo tudi kot nosači opeke in malte, presejavci peska ali slično. Le resne ponudbe pod »Inteligent« na upravnishvo »Jutra«.

Redna glavna skupščina društva drž. računskih urdnikov za Slovenijo se je vršila ob mnogobrojni udeležbi članov dne 1. februarja t. l. v salonu restavracije pri Levu na Gosposvetski cesti. Iz poročil posameznih društvenih funkcionarjev posnemamo, da se je po triletnem prizadevanju društva v preteklem letu končno oživilo. Savez drž. računskih činovnika, katerega sedež je začasnó v Splitu. Dosedaj sta včlanjena v nem razen našega društva še enaki društvi v Sarajevu in Splitu. — Naše društvo se je veliko trudilo, da bi organiziralo tudi računske uradnike v Hrvatski in Slavoniji, poslalo je celo v Zagreb dvakrat lastnega delegata, žal je bilo vse naše prizadevanje pri tovariših v Zagrebu brezuspešno. Krivdo temu je iskati v tamošnjih političnih razmerah, a upamo, da bodo tudi ti tovariši prišli kmalu do spoznanja, da posamezna stroka drž. uradnikov ne more nikdar doseči nobenega uspeha, ako niso nje društva centralizirana ozir. združena v Savez. To destvo smo računari bridko občutili v preteklih mesecih, ko smo se trudili, da dosežemo v novi pragmatiki stališče, ki nam gre po predizobrazbi in še v večji meri po našem delu. Dvakrat je moral naš neumorni predsednik tov. rač. nadsvetnik Janko Kukar iti osebno intervenirat v Beograd, romati od ministrstva do ministrstva, od poslanca do poslanca itd. ter povsod in vsakega zainteresirati za naše zahteve ozir. pravice. Veliko truda in denarja smo žrtvovali, bili smo malodane že pri cilju, zagotovljena nam je bila posebna kategorija, ki bi nam trenutno sicer ne prinesla skoro nobene gmotne koristi, za katero se tudi ne potegujemo, a prinesla nam bi moralno zadoščenje. Žal, nas je kot vedno prehitela zopet kabinetna kriza, ki je pomedla za narodno skupščino in z njo vred je šla tudi naša pragmatika med smeti. Koliko lažje bi bilo naše stališče, da so organizirani tudi tovariši računari v Srbiji in bi bil sedež Saveza v Beogradu! Odpadli bi bili velikanski izdatki za potovanja v Beograd in predsednik Saveza bi bil v neprestanem stiku z odločujočimi faktorji. Čisto zastoj vendar ni bil naš trud. Pod vplivom nastalega Saveza so se zganili računari v Srbiji in so se začeli organizirati. Upamo, da bomo na prihodnji savezni skupščini, ki bo meseca maja, že lahko sklenili, da prenesemo njegov sedež v Beograd. Na ta način bomo lažje dosegli našo »staro pravdo«, ko bo postalo vprašanje pragmatke zopet akutno. Ogromno je delo, ki

čaka Savez — pragmatika, izenačenje poslovanja računskih odsekov, razširjenje predštudija drž. računskih uradnikov s tem, da se sedanji enoletni tečaj na univerzi razširi v dveletnega in se obenem spopolni s predavanji iz finančne in narodno gospodarske vede, upravnega in meničnega prava! Generalna direkcija drž. računovodstva je našim težnam naklonjena, treba bo le pritiskati nanjo, da v tej zadevi tudi kaj — naredi. Društvo je šlo v pretečenem letu 200 članov, a to število bi bilo lahko še večje, ko bi se ga oklenili vsi računari, zavedajoč se, da je le v organizaciji moč, ter ne bi samo od strani gledali njenega delovanja ter pričakovali samo uspehov, a sami še niti kot člani ne pristopijo k društvu, ali pa niso hoteli žrtvovati teh par dinarjev članarine in smo bili zato prisiljeni črtati jih iz imenika naših članov. Na drugi strani je neizprosna smrt dvakrat posegla v naše vrste in nam je vzela dva člana, tov. rač. rav. Antona Petroviča in rač. asistenta Franca Mlakerja. Slava jima! Skupščina je z ozirom na to, da znaša Savezni prispevek mesečno dva Din, povišala članarino na mesečno tri Din; 2 Din preme Savez, 1 Din pa društvo. Ker je dosedanji predsednik društva tov. Kukar vsled zaposlenosti odklonil predsedniško mesto, je bil za predsednika soglasno izvoljen tov. rač. nadsvetnik Ivan Rostan. Tovarišu Kukarju se je pa za njegovo neumorno in požrtvovalno delovanje izrekla prisrčna zahvala. Nadalje so bili izvoljeni v odbor sledeči tovariši: Širceli, Pehani, Širca, Fermantin (blagajnik), Štrukelj, Hartman, Dolžan (podpredsednik), Habjan, Štrukelj (tajnik), Perko, Potokar, Majcen, Erjavec, Urbanc in Juvanc, za pregledovalca računov pa tov. Gnidovec in Bukovič. Po zaključku skupščine se je razvila animirana zabava s pestrnim sporedom, zakar bodi tovarišem aranžerjem izrečena na tem mestu iskrena zahvala.

Plesni večer društva drž. pisarniških uradnikov v Ljubljani, ki ga je priredilo društvo 3. m. v dvorani »Zvezde« v prid svojemu pogrebemu in podpornemu skladu se je izvršil s prav dobrim uspehom. Glavni namen, ki ga je imel »Plesni večer«, stvoriti za navedeni sklad vsaj delno temeljno glavnico, se je posrečil, kljub slabemu prorokovanju in celo zgražanju posameznikov nad prireditvijo. Prireditve je prinesla nad 3000 Dinarjev čistega dobička, znesek, ki v danih razmerah sicer res ni bog ve kako visok, s katerim pa je društvo povsem zadovoljno. Odboru, posebno pa veseljenemu odseku, je ta uspeh v zadoščenje, ker ve, da brez setve ni žetve in da brez lastnega truda ni kruha. Plesni večer so počastili s svojim obiskom veliki župan g. dr. Baltič, šef oddelka za trgovino in dinastijo g. dr. Marn in zastopniki zunanji držav: češkoslovaški generalni konzul g. dr. Beneš, francoski konzul g. Paul Henri Josef Flach, avstr. konzul g. dr. Kohlruss in italijanski konzul g. Comelli z gospo soprogo — ljubljanko, iz ugledne ljubljanske rodbine in še več drugih odličnih gostov. Vsem tem se zahvaljujemo za obisk, s katerim so povzdignili naš večer in pokazali, da je njih srce pri nas, in da upošteva našo stroko kot vse druge. Nam je to v ponos in čast tembol, ker šefi drugih oddelkov pokrajinske uprave najbrž iz indiferentnosti niso smatrali za potrebno ali umestno, odzvati se vabilu. Večer je bil v ostalem povsem živahen in prijeten, razvila se je animirana družabna zabava; ob sladkih zvokih naše vrle godbe dravske divizije pod osebnim vodstvom g. dr. Čerina pa se je zibala zbrana in zaljubljena mladina v lepem in elegantnem plesu hrepeneče v bajno-tajnih sanjah pozno v noč. Srečolov je prinašal med odmorji mnogo iznenadenja in veselja. Tako se je završil »Plesni večer« v najlepšem redu. Vsem darovalcem dobitkov za srečolov, ki so pripomogli društvu do lepega uspeha, vsem nabiralcem in nabiralkam, vsem sotrudnikom in vsemu veseljenemu odseku gre iskrena zahvala. Društvo pa naj nas razveseli, ako ne prej, prihodnje leto zopet s tako ali podobno prireditvijo.

Tožbe na sodišče delavskega zavarovanja. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja: Delavci in nameščenici, ki utrpel obratne nezgode, katere imajo za posledico več kakor deset odstotno izgubo zmožnosti za delo, imajo pravo do nezdodnih rent, katerih višino določa ravnateljstvo, odnosno rentni odbor okrožnega urada. Na podlagi te odločbe izda okrožni urad ponesrečenim zavarovancem odloke o odškodnini. Proti tem odlokom je v roku 15 dni dopustna kolka in cesta pritožba na sodišče delavskega zavarovanja, v kateri mora biti povdarjene one točke odloka,

proti katerim je tožba naperjena. V večini primerov bo tožba mogla biti naperjena le proti prenizko odmerjenemu letnemu zaslužku, ali pa proti prenizki ocenitvi izgubljene zmožnosti za delo. Ker zakon o zavarovanju delavcev za omenjene tožbe ne zahteva formalnosti in zadošča zanje naveden dopis, more tako tožbo sestaviti in vložiti vsaka ponesrečena oseba sama, ne da bi iskala pravne pomoči drugod. Na ta način se ponesrečenec izogne nevarnosti povrnitve nastalih stroškov za sodni postopek, katere predvideva § 168. zakona o zavarovanju delavcev, ki pravi, da stroške za pravnega zastopnika plača vselej stranka, ki izgubi pravdo. Pri tej priliki se ponovno opozarja, da so vsi dopisi, vloge in priloge ki so v zvezi z delavskim zavarovanjem poštnine in kolka proste.

Končna pripomba. Gospod Bekš me hoče v svojem pojasnilu v 5. številki »N. Gl.« napraviti za nekakega zaplotnega dopisnika in bojazljivca. Ker pa mi dela s tem krivico, mu moram povedati, da sem jaz svoje pojasnilo podpisal s polnim imenom kakor tole pripombo. Zakaj je podpis v tisku odpadel, tega ne vem in tudi za vzroke nisem nikjer vprašal. Stvar se mi je zdelo premalenkostna. Mislim sem, da je urednica sama črtala podpis, ker je moje ime že sredi pojasnila in po njem lahko vsak šolarček spozna, kdo je pisec, ali pa da ga je stavec popolnoma izpuštil. Ali pri vsem tem seveda nisem mogel slutiti, da bo kdo ta brezpomembni nedostatek pograbil s tako slastjo in ga izrabil za svojo šepavo protizjavo. Tudi g. Beguš lahko potrdi, da je bilo moje pojasnilo res podpisano. Neumljivo mi je, zakaj bi takega dopisa jaz ne maral podpisati in kako more g. Bekš trditi, da bi se hudoval, če bi mi kdo rekel, da sem ga jaz spisal! Ali je to zapisal kar tako, da je le več napisal? Bodimo vendar bolj resni v teh težkih in resnih časih! Končno še pripomnim, da sem jaz vedno podpisoval s polnim imenom ali z začetnicama F. R. vse, kar sem sam spisal o naših stanovskih zadevah za »N. Gl.« ali kak drug list. Ravno tako sem tudi podlistke »Boj na življenje in smrt« podpisal s polnim imenom. Na svojo veliko žalost moram tudi jaz pripoznati, da je ta boj res še vedno aktualen, ker naše sramotno in uničujoče maksimiranje še vedno ni odpravljeno. Ali po čigavi krivdi se je odprava zadržala do današnjih dni? Gospod Bekš, ako se tudi Vi s to kričečo zadevo začnete resno baviti brez zavijanja in strankarstva, Vam bom za to delo jako hvaležen in z menoj gotovo tudi marsikateri nesrečni maksimiranec! Zatorej na delo!

Fr. Rojec.
Opomba uredništva. Prvo »Pojasnilo« je bil podpisal Fr. Rojec s polnim imenom in je njegov podpis le pomotoma izostal.

Listnica uredništva. Gospod A. N. iz Novega mesta in gospod M. P. iz Slov. Bistrice: Člankov, ki hočejo vplivati na javne nameščenice, da naj glasujejo 18. marca za določeno politično stranko, ne moremo priobčiti in čeprav je kandidat dotične stranke državni nameščenec. Takšni članki spadajo v politične liste, ne pa v glasilo strokovno organiziranih nastavljenecv.

Železničarji, državni in privatni nameščenici! V Mariboru se je leta 1921 ustanovila zadruga »Hranilnica in posojilnica za Maribor in okolico, registr. zadruga z omejeno zavezo« predvsem z namenom dajati javni uslužbencem in delavcem posojila po nizki obrestni meri in jih tako zavarovati pred oderuštvo in dajati uslužbencem in delavcem priliko eventualne pr. hranke nalagati v lastnem zavodu. Kdor hoče dobiti posojilo, mora postati član zadruge in vplačati en delež po Din 50, ta denar se lahko v smislu pravil dvigne. Zadruga ima danes po 1½ letnem obstoju že 650 članov in je imela v letu 1922, kakor iz bilance razvidno j. K 6,000,000 denarnega prometa. Zadruga je bila revidirana 16. februarja t. l. po gospodu ravnatelju »Združne zveze v Celju« in je zadruga dobila pohvalo. V nadzorstvu zadruge je tudi upravnik (ravnatelj) Prve hrvaške štedionice v Mariboru in se zadruga strokovnjaško upravlja. Posojila se dajajo proti menicam in poroštvo in mesečnemu odplačilu. Število porokov se ravna po visokosti posojila. Razen tega mora vsak posojilojemalec podpisati izjavo, da si pusti mesečne obroke odtegniti od mesečnih prejemkov oziroma obroke sam redno plačevati. Hranilne vloge se zaenkrat obrestujejo po 6% pri odpovedi v smislu pravil. Ako se pa vlagatelj zaveže pustiti hranilno vlogo vsaj pol leta vloženo, obrestuje

zadruga takšne vloge zaenkrat po 8%. Podpisana zadruga je bila dosedaj navezana predvsem na kredite, ako je hotela uzadovoljiti prošilce za posojila. Ti krediti pa so veliko odvisni od števila članov zadruge. Čim večje je število članov, tem večji je kredit zadruge in tem lažje daje zadruga posojila. Rad tega je dolžnost vsakega nameščenca in delavca, da pristopi kot član k zadrugi in tako pomaga dvigniti njen kredit in ugled. Deleži se smejo plačati tudi v obrokih, ki se odtegnejo na zahtevo tudi od mesečnih prejemkov dotičnega. Zadruga se je dosedaj imenovala »Hranilnica in posojilnica za Maribor in okolico r. z. z o. z.«; od 1. III. 1923 naprej pa se imenuje »Jugoslovanska hranilnica in posojilnica r. z. z o. z.« Zadruga je zavarovana za slučaj vloma, tatvine in požara. Zadruga sprejema hranilne vloge od Din 1 (eden) naprej, katere ugodnosti ne nudi sedaj noben denarni zavod. Lokal zadruga je v Mariboru, Frankopanova ulica 17. Uradne ure vsaki dan od 17. do 19. ure razen sobote, nedelje in praznikov. Izplačila posojil vsak torek in petek od 18. do 20. ure. Kdor hoče pomagati nameščenem in delavcem do gospodarske osamosvojitve, naj podpiše pristopnico k »Jugoslovanski hranilnici in posojilnici«. K pristopu Vas vabijo ravateljstvo in nadzorstvo zadruge, ki je sledeče: Ravateljstvo: Jarh Franc, višji revident j. ž., Kikelj Josip, ključavničar j. ž., Majer Anton, poštni kontrolor, Roglič Ivan, trgovec, Dr. Jurečko, zdravnik, Cesarec Alojzij, revident j. ž., Koser Vojteh, poštni kontrolor. Nadzorstvo: Kunst Vaclav, poštni kontrolor, Mrljak Dragan, upravnik »Prve hrvaške štedionice« v Mariboru, Puh Jože, sprevednik j. ž. gl. kol., Šinok Martin, kovač j. ž. delavnica, Selinšek Franc, pis. pomočnik j. ž. kurilnica, Černeka Zmagoslav, delovodja j. ž. delavnica Zadruga je registrirana pri okrožnem sodišču pod št. 143/23 Firm. II/85/Gen.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najbolj in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Vabilo na 1. redni občni zbor

Nabavljalne zadruge javnih nameščenec in upokojevec r. z. z o. z.
v Ljubljani,

ki se vrši v dvorani Mestnega doma v Ljubljani, dne 24. t. m. 1925 ob 8. zvečer

DNEVNI RED:

- 1.) Konstituiranje občnega zbora.
- 2.) Poročilo o reviziji zadruge.
- 3.) Završni račun na 31. december 1922 s poročilom upravnega in nadzorstvenega odbora. Določitev o uporabi letnega prebitka in sklepanje o razrešnici upravnega in nadzorstvenega odbora.
- 4.) Izvolitev upravnega odbora.
- 5.) Volitev nadzorstvenega odbora.
- 6.) Sklepanje o pooblastitvi upravnega odbora za event. zadolženje zadruge.
- 7.) Slučajnosti.

Pripomba. Ako bi v tem času ne bilo prisotnih zadostno število zadrugarjev vrši se pol ure kasneje istotam občni zbor z istim dnevnim redom, ki je sklepčen ob vsakem številu prisotnih zadrugarjev.

Završni račun je izložen v pisarni zadruge in je vsakemu zadrugniku svobodno, da ga pregleda do časa občnega zbora.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1923.

Upravni odbor.

Vabilo

k občnemu zboru „Nabavljalne zadruge v Novem mestu“ dne 25. marca 1923

ob 9. uri dopoldne v porotni dvorani okrožnega sodišča s predpisanim dnevnim redom

Ako bi občni zbor ob določenih urah ne bil sklepčen, se isti vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom brez ozira na število navzočih članov.

Računski zaključek za poslovno leto 1922 bode 8. dni pred občnim zborom v zadrugi prodajalni zadrugnikom na vpogled.

Odbor.

Delikatese, špecerija in
vinarna

Fr. Kham

Ljubljana, nasproti hotela „UNION“.

Vsaki petek in sredo namočeno polenovko!

Ugodna prilika za nakup koles za moške in ženske.

Velika zaloga najboljših šivalnih strojev

Mundlos - Original Viktorija

10 letna garancija.

Konkurenčne cene.

Se priporoča trdka

JOS. ŠELOVIN - ČUDEN

Ljubljana, Mestni trg 13.

Krojaštvo **Fran Iglič** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.
delovanje oblek za gospode, otroke in uniform e.
Za dame po najnovijem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —

Ivan Sax

trgovina z manufakturnim
blagom in z oblekami domačega izdelka.

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Uradniki pozor!

Pri sedanjih visokih cenah čevljev je treba paziti, da se dobi zanesljivo blago in da so popravila dobro izvršena. Vse to Vam nudi trdka

A. Schweitzer,

ki ima ZALOGO ČEVLEJ v Ljubljani na POGAČARJEVEM (sadnem) trgu v lastnem paviljonu, kjer sprejema tudi vsa popravila, katera izvršuje hitro, dobro in po nizki ceni.

Trdka **Josip Petelinc**

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljšo šivalno stroje „Gritzner“, potrebščine za šivilje in krojače, modno blago in galanterijo.

Priporoča se
I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veli o in malo.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

JOSIP OLUP

Trgovina z manufakturnim blagom in z oblekami domačega izdelka.

Ljubljana.

Stari trg št. 2. in

gostilna pod Trančo.

Toči pristna dolenska in štajerska vina. Preskrbljeno za mrzla in gorka jedila.

Manufakturna in modna trgovina

J. Kostevc

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča svojo bogato zalogo za spomladansko sezijo.

Cene solidne, postrežba točna.

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

priporoča „Pfaff“ šivalne stroje, „Puch“ in „Orožna kolesa“ ter plašče in cevi, nadalje šivanke za vse vrste šivalnih strojev, olje in vse v stroko spadajoče predmete. Samo prvovrstno garantirano blago!

Podružnica NOVO MESTO, Glavni trg.

Priporoča se
modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

M. Mihelič

LJUBLJANA, Selenburgova ulica.

Specialna trgovina ščetarskih izdelkov. Parfumerija in galanterija.

Edina zaloga jugoslovanskih igralnih kart.

G. Čadež

trgovina klobukov in modnega blaga za gospode in dečke

Ljubljana, Mestni trg

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Najbolja

zobna
krema

DIVADENT

dobi se
pousod.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanov. 1900. Delniška glavnica in rezervni zakladi ca K 150.000.000

Čekovni račun št. 10.509. Brzjavni naslov: Banka Ljubljana. Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obreštuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije. PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Pluž, Sarajevo, Split, Trst.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščenec in upokojevec za Slovenijo v Ljubljani. Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.